

Szkoła Podstawowa im. Zawiszy Czarnego herbu Sulima w Starym Garbowie

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z JĘZYKA MNIEJSZOŚCI NARODOWEJ – JĘZYKA NIEMIECKIEGO

Opracowanie: mgr Tomasz Trzciniński – nauczyciel języka niemieckiego

Przedmiotowy system oceniania z języka mniejszości narodowej – języka niemieckiego w szkole podstawowej opracowany jest w oparciu o:

1. Podstawę programową,
2. Program nauczania języka niemieckiego *Wir smart* autorstwa Bożeny Niebrzydowskiej (wydawnictwo *Klett*),
3. Statut Szkoły i Wewnątrzszkolny System Oceniania.

Przedmiotem oceniania są:

- wiadomości i umiejętności nabyte przez ucznia oraz zaangażowanie w proces uczenia się,
- pilność, aktywność, systematyczność i rzetelność,
- umiejętność dokumentowania wyników pracy.

Przedmiotowy System Oceniania ma na celu:

- rozpoznanie przez nauczyciela i przekazanie uczniowi informacji o postępach i poziomie jego osiągnięć edukacyjnych w stosunku do wymagań programowych,
- pomaganie uczniowi w samodzielnym planowaniu jego rozwoju i kształceniu językowym,
- motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- dostarczanie rodzicom (opiekunom) informacji o postępach dziecka,
- dostarczenie nauczycielowi informacji zwrotnej o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia oraz o efektywności nauczania i prawidłowości doboru metod i form pracy z uczniem.

Sprawdzanie osiągnięć ucznia odbywać się będzie poprzez:

- obserwację ucznia,
- kontrolę ustną,
- kontrolę pisemną,
- znajomość słownictwa zawartego w podręczniku,
- umiejętność zastosowania poznanych reguł gramatycznych,
- rozumienie tekstu słuchanego,
- umiejętność głośnego czytania (technika) oraz czytania ze zrozumieniem,
- umiejętność posługiwania się prostymi zdaniami w typowych sytuacjach,
- znajomość elementów kultury i tradycji krajów niemieckojęzycznych oraz mniejszości niemieckiej,
- dodatkowe zadania podjęte dobrowolnie.

Szczegółowe formy aktywności podlegające ocenie:

- wypowiedzi ustne (przynajmniej raz w semestrze) np.: swobodna wypowiedź na określony/zadany temat, np. opis dnia, opis pokoju, znajomość słownictwa, struktur gramatycznych. Przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji, w przypadku lekcji powtórzeniowych z całego działu;

- wypowiedzi pisemne:

1. **kartkówki** (trwające ok. 15 minut) obejmujące materiał z trzech ostatnich lekcji (nie muszą, ale mogą być wcześniej zapowiedziane). Uczeń nieobecny na kartkówce pisze ją w najbliższym terminie – do jednego tygodnia po powrocie do szkoły. W przypadku dłuższej nieobecności w szkole, uczeń nie pisze danej kartkówki, a w dzienniku uzyskuje wpis „nb” (nieobecny). Kartkówkę można poprawić w terminie ustalonym przez nauczyciela, ale tylko jeden raz;

2. **sprawdziany** trwające całą lekcję i podsumowujące poszczególne działy (sam sprawdzian oraz jego formę nauczyciel zapowiada **co najmniej tydzień wcześniej**). Sprawdziany są obowiązkowe, więc uczeń, który opuścił sprawdzian z przyczyn losowych, powinien go napisać w terminie ustalonym z nauczycielem – do dwóch tygodni od powrotu do szkoły.

Prace pisemne powinny być ocenione i oddane w ciągu dwóch tygodni.

Ocenę niedostateczną, a w uzasadnionych przypadkach też pozytywną, ze sprawdzianu można poprawić. Poprawa jest dobrowolne i odbywa się w terminie do tygodnia po oddaniu prac – tylko jeden raz ten sam sprawdzian. Do dziennika wpisywana jest ocena poprawkowa, nawet jeśli jest niższa od poprawianej.

Prace pisemne uczniowie oglądają na lekcjach, a do wglądu rodziców archiwizuje je nauczyciel do końca danego roku szkolnego.

Skala stosowana przy ocenie sprawdzianów pisemnych:

0% - 30% - ocena niedostateczna (1)

31% - 49% - ocena dopuszczająca (2)

50% - 70% - ocena dostateczna (3)

71% - 89% - ocena dobra (4)

90% - 97% - ocena bardzo dobra (5)

98% - 100% - ocena celująca (6)

- aktywność ucznia: czyli zaangażowanie w tok lekcji, udział w dyskusji, uzupełnianie dodatkowych ćwiczeń np. w zeszytach ćwiczeń, wypełnianie kart pracy, praca w grupach, korzystanie z różnych źródeł informacji (np. słowników papierowych i/lub internetowych), krótkie wypowiedzi.
- **zeszyt przedmiotowy** – obowiązkowy. Przy ocenie bierze się pod uwagę staranność i systematyczność, a także poprawność rzeczową i notatki;
- **zeszyt ćwiczeń** – obowiązkowy. Przy ocenie bierze się pod uwagę staranność, systematyczność i poprawność rzeczową;
- **praca w grupach** – uczniowie danej grupy uzyskują takie same oceny za pracę, bez względu na wkład poszczególnych uczniów, liczy się efekt końcowy pracy zespołu;
- **prace dodatkowe** – samodzielne opracowania oparte na innych źródłach wiedzy, niż podręcznik, plansze, rysunki, prezentacje, referaty, plakaty, projekty edukacyjne i inne,
- **przygotowanie do lekcji** – posiadanie podręcznika, zeszytu przedmiotowego, zeszytu ćwiczeń, długopisu, itp.

W ocenianiu stosuje się też :

- nagradzanie drobnych elementów pracy ucznia: 5 plusów (+) = ocena bardzo dobra (aktywność, praca dodatkowa, krótkie odpowiedzi, dodatkowe informacje). Gdy uczeń nie osiągnie pięciu plusów na koniec semestru, zostaną one zamienione odpowiednio przy czterech plusach na ocenę dobrą, a przy trzech na dostateczną, chyba że uczeń nie wyrazi takiej woli;
- ganienie drobnych elementów pracy ucznia: 5 minusów (-) = ocena niedostateczna (aktywność, krótkie odpowiedzi, dodatkowe informacje);
- prawo ucznia do zgłoszenia przed lekcją, bez żadnych konsekwencji, dwa razy w ciągu semestru nieprzygotowania do lekcji (z wyjątkiem zaplanowanych sprawdzianów i lekcji powtórzeniowych). Każde następne nieusprawiedliwione nieprzygotowanie ucznia do lekcji jest oceniane oceną niedostateczną lub minusem;
- uczeń powracający do szkoły po dłuższej nieobecności otrzymuje dodatkowy czas (jeden tydzień, a w uzasadnionych przypadkach dłuższy okres czasu) na nadrobienie zaległości i może zgłosić dodatkowe nieprzygotowanie.

Najważniejsze oceny cząstkowe i w największym stopniu liczące się przy wystawianiu ocen: semestralnej i końcowej – to oceny ze sprawdzianów, kartkówek i odpowiedzi ustnych.

Wagi poszczególnych ocen	
Sposób sprawdzenia wiedzy	Waga oceny
Sprawdziany	3
Kartkówki, odpowiedzi ustne	2
Aktywność, praca w grupach, praca dodatkowa	1
Zeszyt ćwiczeń i przedmiotowy	1
Przygotowanie do zajęć	1

Uczeń ma możliwość poprawy oceny klasyfikacyjnej (semestralnej i rocznej) wg zasad ustalonych w PSO i Statucie Szkoły, czyli:

1. W przypadku, gdy rodzice/ prawni opiekunowie ucznia nie zgadzają się z przewidywaną śródroczną lub roczną oceną klasyfikacyjną z języka mniejszości narodowej (języka

niemieckiego) mogą wystąpić z pisemnym, umotywowanym wnioskiem o ustalenie oceny wyższej o jeden stopień niż przewidywana, z zachowaniem obowiązujących w szkole kryteriów oceniania.

2. Uzasadniony wniosek z określeniem oceny oczekiwanej, może być złożony do Dyrektora Szkoły w terminie 2 dni roboczych od dnia uzyskania informacji o przewidywanej ocenie.

3. Nauczyciel języka mniejszości narodowej (języka niemieckiego) wraz z Dyrektorem Szkoły rozpatrują zasadność wniosku. Uczeń może ubiegać się o śródroczną, bądź roczną ocenę klasyfikacyjną z języka mniejszości narodowej wyższą o jeden stopień od przewidywanej, gdy spełnia wszystkie poniższe warunki:

- pisał wszystkie kartkówki i sprawdziany, a w razie usprawiedliwionej nieobecności pisał je w terminie zawartym w PSO;
- oceny niedostateczne lub wyższe, ale niesatysfakcjonujące ucznia, z prac pisemnych starał się poprawić w obowiązującym terminie, zgodnie z zasadami ujętymi w PSO;
- skorzystał z wszystkich oferowanych przez nauczyciela propozycji uzyskiwania ocen dodatkowych, np. przygotowywał się do dyskusji, wyszukiwał informacje w pozapodręcznikowych źródłach wiedzy, wykonywał prace dodatkowe – dla chętnych;
- w przypadku ubiegania się o wyższą ocenę roczną, w klasyfikacji śródrocznej miał z języka mniejszości narodowej ocenę wyższą, niż proponowana ocena roczna;
- ze wszystkich form sprawdzających poziom wiedzy i umiejętności uczniów na zajęciach lekcyjnych, miał co najmniej 50% ocen wyższych niż ocena roczna proponowana przez nauczyciela.

4. Jeżeli uczeń nie spełnia wszystkich powyższych warunków wniosek będzie rozpatrzony negatywnie.

5. Jeżeli uczeń spełnia powyższe warunki wniosek będzie rozpatrzony pozytywnie.

6. W ciągu 5 dni od daty otrzymania wniosku (nie później niż do dnia poprzedzającego klasyfikacyjne zebranie rady pedagogicznej) Dyrektor powołuje komisję do przeprowadzenia sprawdzenia umiejętności i wiadomości ucznia, w skład której wchodzi: wychowawca oddziału jako przewodniczący komisji, nauczyciel języka mniejszości narodowej oraz nauczyciel pokrewnych zajęć.

7. Sprawdzenie umiejętności i wiadomości ucznia odbywa się w formie pisemnej i obejmuje treści edukacyjne z danego półrocza – w przypadku oceny rocznej tylko drugiego, z większym naciskiem na te treści, z których uczeń uzyskał niższe oceny, niż ta o którą się

ubiega. Sprawdzian opracowuje nauczyciel języka mniejszości narodowej (języka niemieckiego).

8. Dyrektor informuje na piśmie rodziców/prawnych opiekunów o wyznaczonym terminie, czasie i miejscu, w którym odbędzie się pisemne sprawdzenie umiejętności i wiedzy ucznia, niezwłocznie po ich ustaleniu.

9. Uczeń otrzymuje podwyższoną o jeden stopień ocenę z języka mniejszości narodowej, jeżeli napisze sprawdzian na co najmniej 90%. W przeciwnym wypadku pozostaje ocena proponowana przez nauczyciela.

10. Jeżeli uczeń nie przystąpi do sprawdzenia wiadomości i umiejętności w wyznaczonym terminie z przyczyn nieusprawiedliwionych, traci prawo do ubiegania się o podwyższenie oceny.

Zasady obowiązujące w przypadku konieczności przejścia w tryb nauczania zdalnego:

- Częstotliwość, forma i sposób kontaktu z nauczycielem przedmiotu odbywa się wg ustalonego planu i za pomocą określonych przez Dyrektora szkoły narzędzi i komunikatorów.
- Brak kontaktu z uczniem w wyznaczonym w planie czasie – bez konkretnego usprawiedliwienia, oznacza brak aktywności ucznia na lekcji i skutkuje obniżoną oceną z aktywności na koniec semestru lub roku szkolnego.
- Zadania, karty pracy przypisane do danej lekcji, czy prace dla chętnych powinny być odsyłane w ustalonym terminie, gdyż w przypadku jego niedotrzymania (bez usprawiedliwienia) ocena za pracę będzie obniżona, a w razie braku jej całkowitego odesłania - niedostateczna.
- Uczniowie odsyłają tylko te zadania, które podczas e-lekcji wskaże nauczyciel. Inne zadania nie podlegają ocenie.
- Uczniowie w wyznaczonej formie elektronicznej mają obowiązek przystąpienia do kartkówki i sprawdzianów. Mają także możliwość ich poprawy w ustalonym terminie i formie. Nieprzystąpienie do kartkówki, czy sprawdzianu w wyznaczonym terminie, bez usprawiedliwienia, skutkuje oceną niedostateczną.
- W razie pytań lub wątpliwość zarówno uczniów, jak i rodzic ma możliwość kontaktu telefonicznego lub mailowego, a także poprzez dziennik elektroniczny z nauczycielem przedmiotu.

Sposoby informowania uczniów i rodziców:

- uczniowie są zapoznawani z przedmiotowym systemem oceniania na pierwszej lekcji języka mniejszości narodowej w danym roku szkolnym, a rodzice na pierwszym zebraniu,
- szczegółowe wymagania na poszczególne oceny znajdują się do wglądu uczniów i rodziców u nauczyciela przedmiotu,
- oceny wystawiane uczniom na lekcjach są jawne, uzasadniane, na bieżąco wpisywane do dziennika elektronicznego, a prace pisemne uczniowie mają do wglądu podczas ich oddawania,
- rodzice są informowani o ocenach podczas wywiadówek i spotkań indywidualnych; mogą wtedy również zobaczyć (na życzenie) prace pisemne uczniów.

Wymagania ogólne na poszczególne stopnie szkolne z języka mniejszości narodowej – języka niemieckiego:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który w zakresie:

a) gramatyki i słownictwa:

- bezbłędnie stosuje nie tylko proste, ale i złożone struktury,
- stosuje niezwykle szeroki zasób słownictwa,
- zawsze poprawnie używa słownictwa o charakterze złożonym/abstrakcyjnym.

b) rozumienia ze słuchu, rozumienia tekstu pisanego:

- rozumie wypowiedzi rodzimych użytkowników języka o różnorodnej tematyce,
- rozumie tekst ze słuchu lub tekst pisany bez użycia słownika,
- zawsze rozumie polecenia nauczyciela.

c) mówienia:

- w naturalny sposób formułuje komunikatywną i bezbłędną wypowiedź,
- mówi płynnie,
- posługuje się poprawnym językiem, nie popełniając błędów,
- dysponuje niezwykle szerokim zasobem słownictwa,
- omawia tematy proste i złożone;
- wymowa i intonacja są bezbłędne.

d) pisania:

- realizuje zadanie zawierające pełne zdania, rozbudowane struktury leksykalno-gramatyczne;
- w zadaniu pisemnym zawsze zawiera wszystkie istotne punkty,
- nie popełnia błędów w pisowni oraz interpunkcji.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który w zakresie:

a) gramatyki i słownictwa:

- poprawnie operuje strukturami prostymi i złożonymi,
- buduje spójne zdania,
- stosuje szeroki zasób słownictwa,
- poprawnie używa słownictwa o charakterze bardziej złożonym/abstrakcyjnym,
- sporadycznie popełnia drobne błędy gramatyczne niezakłócające komunikacji.

b) rozumienia ze słuchu, rozumienia tekstu pisanego:

- rozumie tekst ze słuchu lub tekst pisany z minimalnym użyciem słownika,
- rozumie ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów,
- wyszukuje w tekście niezbędne informacje,
- rozumie polecenia nauczyciela

c) mówienia:

- formułuje wypowiedzi, które są spójne i logiczne,
- tworzy wypowiedzi, które charakteryzują się bogatym zasobem środków leksykalno-gramatycznych,
- omawia tematy proste oraz tematy o charakterze bardziej złożonym
- sporadycznie popełnia błędy, które nie zakłócają komunikacji,
- wymowa i intonacja czasami nie sprawiają odbiorcy trudności w zrozumieniu.

d) pisania:

- tworzy wypowiedzi, które cechuje zadowalający zakres środków językowych,
- sporadycznie popełnia błędy, które nie zakłócają komunikacji,
- w zadaniu pisemnym zawiera wszystkie istotne punkty,
- używa prawidłowej pisowni oraz interpunkcji.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który w zakresie:

a) gramatyki i słownictwa:

- poprawnie operuje większością prostych i złożonych struktur,
- w większości przypadków buduje spójne zdania,
- na ogół używa szerokiego zasobu słownictwa,
- popełnia nieliczne błędy gramatyczne, niezakłócające lub zakłócające w nieznacznym stopniu komunikację.

b) rozumienia ze słuchu, rozumienia tekstu pisanego:

- rozumie tekst ze słuchu lub tekst pisany ze sporadycznym użyciem słownika,
- jest zazwyczaj w stanie zrozumieć ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów,
- wydobywa większość potrzebnych informacji,
- rozumie polecenia nauczyciela.

c) mówienia:

- przeważnie z powodzeniem przekazuje wiadomość,
- mówi spójnie z lekkim wahaniem,
- popełnia nieliczne błędy językowe, które nie zakłócają komunikacji,
- wypowiada się na tematy proste i niektóre tematy o charakterze bardziej złożonym,
- wymowa i intonacja czasami sprawiają odbiorcy drobne trudności w zrozumieniu.

d) pisania:

- tworzy na ogół teksty zawierające pełne zdania, proste struktury leksykalno-gramatyczne,
- przeważnie pisze teksty spójne i logiczne,
- w zadaniu pisemnym zawiera wszystkie istotne punkty, chociaż niektórym z nich poświęca niewiele miejsca,
- popełnia nieliczne błędy językowe, które nie zakłócają komunikacji,
- przeważnie używa prawidłowej pisowni i interpunkcji.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który w zakresie:

a) gramatyki i słownictwa:

- poprawnie operuje niektórymi prostymi strukturami leksykalno-gramatycznymi,
- niekiedy buduje spójne zdania,

- na ogół używa odpowiedniego do zdania zasobu słownictwa,
- używa niewiele słownictwa o charakterze bardziej złożonym,
- popełnia wiele błędów gramatycznych, które czasami zakłócają komunikację.

b) rozumienia ze słuchu, rozumienia tekstu pisanego:

- rozumie tekst ze słuchu lub tekst pisany o niskim stopniu trudności bez pomocy nauczyciela,
- rozumie część kluczowych informacji w różnorodnych tekstach i rozmowach,
- zazwyczaj rozumie polecenia nauczyciela.

c) mówienia:

- tworzy wypowiedzi zawierające proste struktury i słownictwo,
- czasami tworzy wypowiedź niespójną i nielogiczną,
- dysponuje ograniczonym zasobem środków leksykalno-gramatycznych,
- wypowiada się na tematy proste, a rzadziej na tematy o charakterze bardziej złożonym
- popełnia liczne błędy językowe, które częściowo zakłócają komunikację,
- wymowa i intonacja czasami sprawiają odbiorcy trudności w zrozumieniu.

d) pisania:

- pisze teksty zawierające proste struktury leksykalno-gramatyczne,
- w zadaniu pisemnym zawiera większość istotnych punktów,
- popełnia liczne błędy językowe, które częściowo zakłócają komunikację,
- używa czasem nieprawidłowej pisowni i interpunkcji.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który w zakresie:

a) gramatyki i słownictwa:

- poprawnie operuje niedużą ilością prostych struktur,
- buduje zdania, ale przeważnie niespójne ,
- dysponuje niewielkim zasobem słownictwa,
- czasami niepoprawnie używa podstawowego słownictwa.

b) rozumienia ze słuchu, rozumienia tekstu pisanego

- rozumie tekst ze słuchu lub tekst pisany o niskim stopniu trudności korzystając z pomocy nauczyciela lub kolegów,

- rozumie kilka kluczowych informacji w różnorodnych tekstach i rozmowach
- zazwyczaj rozumie podstawowe polecenia nauczyciela, ale czasem może potrzebować pomocy lub podpowiedzi.

c) mówienia:

- próbuje sformułować krótką wypowiedź, która często jest niespójna i nielogiczna,
- dysponuje bardzo ograniczonym zasobem środków leksykalno-gramatycznych,
- rzadko próbuje zabierać głos w rozmowie,
- popełnia bardzo liczne błędy językowe, które często zakłócają komunikację,
- wymowa i intonacja często sprawiają odbiorcy trudności w zrozumieniu.

d) pisania:

- tworzy proste wypowiedzi pisemne, zawierające mało urozmaicone struktury leksykalno-gramatyczne,
- tekst bywa czasami niespójny i nielogiczny,
- w zadaniu pisemnym zawiera niektóre istotne punkty,
- używa w większości nieprawidłowej pisowni i interpunkcji.

Uczeń, który nie spełni powyższych wymagań otrzymuje ocenę niedostateczną.

Ewaluacja PSO.

Pod koniec roku szkolnego nauczyciel wspólnie z uczniami dokona analizy funkcjonowania przedmiotowego systemu oceniania na lekcjach języka mniejszości narodowej.

Ewentualne zmiany w PSO będą obowiązywały od następnego roku szkolnego.